

Naslagdocument infographic uurbesteding (enquête 2022)

Auteurs: Lars Nijman (Algemeen bestuurslid van De Geneeskundestudent en voorzitter projectgroep Gezond Werken) en Florine van Dulken (projectlid Gezond Werken - De Geneeskundestudent)

Inleiding

De Geneeskundestudent (DG) is de landelijke belangenbehartiger van ruim 15.000 Nederlandse geneeskundestudenten. DG staat voor een veilige werkomgeving voor geneeskundestudenten. Dit vinden wij een noodzakelijke voorwaarde voor goed onderwijs en het studeren onder optimale omstandigheden. Dit document geeft de resultaten van de enquête van 2022 weer.

Methoden

De Geneeskundestudent (DG) voerde een digitale enquête uit onder haar leden. DG is de landelijke, onafhankelijke belangenbehartiger van ongeveer 15.000 geneeskundestudenten in Nederland. Zij streeft naar de best mogelijke zorgprofessionals in de toekomst door optimale vertegenwoordiging en ondersteuning van studenten. De enquête was beschikbaar van 17 oktober 2022 tot 12 december 2022. Alle leden geregistreerd als geneeskundestudent aan één van de acht medische faculteiten, in bachelor- of masterfase of maximaal 6 maanden afgestudeerd, werden uitgenodigd voor deelname. Nieuwe onderwerpen in de enquête waren loopbaanondersteuning, extramurale specialismen, diversiteit, opleidingscapaciteit en duurzaamheid. De vragen van de andere onderwerpen (beroepskeuze, ongewenst gedrag, mentale uitputting, uurbesteding, onderwijs en persoonlijke situatie) zijn zoveel mogelijk gelijk gehouden met de vragen uit voorgaande enquêtes en waar nodig vereenvoudigd. De vragen zijn opgesteld door de projectgroepen en voor feedback op inhoud en begrip voorgelegd aan het Algemeen Bestuur van DG en betrokkenen met onderzoekservaring. Na een testfase zijn de vragen definitief vastgesteld.

Procedure en dataverzameling

DG heeft de enquête online uitgezet middels SurveyMonkey, een betaalde cloud-based applicatie voor het ontwerpen, verspreiden en analyseren van enquêtes. Uitnodiging vond meermaals plaats via email, de website en social media van DG. Na het verstrijken van de uiterste invuldatum werd de vragenlijst gesloten. De enquête bestond uit een maximum totaal van 71 vragen, inclusief vervolgvragen en vragen ter onderscheid van subgroepen. Van elke deelnemer werden eerst een aantal demografische gegevens verzameld (studiejaar, universiteit, genderidentiteit), waarna in vooraf bepaalde volgorde de verschillende thema's van de vragenlijst werden doorlopen. Sommige vragen werden afhankelijk van eerdere antwoorden wel of niet aan de respondenten voorgelegd, waardoor niet iedereen alle vragen heeft hoeven beantwoorden. Er zijn 11 vragen over het thema uurbesteding gesteld. Er zijn vragen gesteld over de bekendheid van de 46 uur NFU-richtlijn, hoe de werk week eruitziet en of er een wens is tot verandering van indeling van de werkweek. Als extra werden er nog vragen gesteld over de reistijd en de wachttijd voor coschappen.

Data-analyse

De analyse werd uitgevoerd via de tool SurveyMonkey en Excel. Analyse van data vond anoniem plaats. Categorische data zijn als absolute aantallen (n) en percentages (%) gepresenteerd. Als dit van toepassing is, is voor numerieke data het gemiddelde gepresenteerd.

Privacy

DG heeft alle respondenten voor aanvang over het doel van de enquête geïnformeerd. Er is toestemming gevraagd om de data conform de AVG te verzamelen, te bewaren en anoniem te analyseren. Deelname was vrijwillig en kon te allen tijde worden beëindigd.

Resultaten

Algemene karakteristieken

De enquête van 2022 is ingevuld door 2.647 respondenten. Er is een check gedaan op de datakwaliteit, waarna één respondent is verwijderd. Niet volledige reacties zijn meegenomen. De gemiddelde leeftijd van de invullers is 22 jaar. Het merendeel van de respondenten (87,2%) is tussen de 18 en 25 jaar oud, gevolgd door 10,2% die tussen de 26 en 29 jaar oud is. Verder is 46,8% van de invullers bachelorstudent, 50,7% masterstudent en 2,5% <6 maanden afgestudeerd. 76.6% van de respondenten is vrouw. De enquête is het meest ingevuld door studenten van de Erasmus Universiteit en de Radboud Universiteit en het minst door studenten van de Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit.

Uurbesteding

De vragen over gezond werken zijn ingevuld door 2031 respondenten. Gemiddeld besteden bachelorstudenten 38,8 uur per week aan hun studie. Coassistenten besteden gemiddeld 52,6 uur per week. Hierbij zijn coassistenten gemiddeld 42,6 uur fysiek aanwezig op de coschaplocatie en worden de overige uren besteed aan studiegerelateerde taken, zoals zelfstudie, het bereiden van verplichte opdrachten en presentaties. Op geen enkele faculteit lukt het coassistenten om gemiddeld genomen binnen de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU) richtlijn van een 46-urige werkweek te blijven, waarbij coassistenten op Universiteit Leiden gemiddeld de 'minst' aantal uren draaien (50.2 uur per week) gevolgd door studenten van de Universiteit Maastricht (54.7 uur).

Werkweek

De NFU beschrijft dat de maximaal gevraagde inzet van een coassistent 46 uur per week is, inclusief onderwijs en zelfstudie.¹ Dit is meer dan de normstudielast van 40 uur waar de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) van uitgaat. Echter is dit surplus verantwoord en noodzakelijk geacht in het kader van de medisch opleiding. Circa 80% van de geneeskundestudenten is op de hoogte van deze richtlijn. Het overgrote deel van de coassistenten (81%) lukt het echter niet om alle werkzaamheden binnen 46 uur af te ronden. Studenten geven vooral aan dat ze behoefte hebben aan meer momenten voor zelfstudie, zodat zij (verplichte) neventaken op tijd kunnen afronden.

Aanbevelingen

Geneeskundestudenten zijn gemotiveerd om het meeste uit hun studie te halen en zijn bereid om meer uren te draaien dan wettelijk is toegestaan. Om ervoor te waken dat studenten de wettelijk vastgestelde grens niet standaard overschrijden hebben wij daarom een aantal aanbevelingen opgesteld.

- 1) Vaste (dag)delen inplannen vanuit de afdelingen om studiegerelateerde taken, zoals poli's/presentaties/mondelingen, te kunnen voorbereiden.
- 2) Werkuren efficiënt inzetten. Daarbij adviseren we om geneeskundestudenten zoveel mogelijk zelf te laten doen en kruzitten te voorkomen.
- 3) De mogelijkheid hebben om tijdens een coschap een snipperdag in te kunnen zetten om overuren te kunnen compenseren.
- 4) Verplicht lesmoment inzetten bij de voorbereiding van coschappen over de rechten en plichten van coassistenten.

Referenties

1. *NFU richtlijn geneeskundestudenten*. (n.d.). NFU. <https://www.nfu.nl/sites/default/files/2020-08/richtlijnenregelingstudentengeneeskunde.pdf>